

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ คุณภาพการนอนหลับและปัจจัยที่รบกวนการนอนหลับในผู้ป่วย
มะเร็งเต้านมและทางเดินน้ำดีในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้เขียน นางสาว ศิริลักษณ์ ศิริปัญญาวัฒน์

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ นันทา เล็กสวัสดิ์ ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ มรรยาท ณ นคร กรรมการ

บทคัดย่อ

ผู้ป่วยมะเร็งเต้านมและทางเดินน้ำดีได้รับความทรมานจากสภาพความเจ็บป่วยที่เกิดขึ้น
และมีการพยากรณ์ของโรคไม่ดี มีผลกระทบต่อคุณภาพการนอนหลับ จากปัจจัยที่รบกวนการ
นอนหลับทั้งปัจจัยภายในร่างกาย และปัจจัยภายนอกในร่างกาย การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ
ศึกษาคุณภาพการนอนหลับและปัจจัยที่รบกวนการนอนหลับในผู้ป่วยมะเร็งเต้านมและทางเดินน้ำดีใน
โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 70 ราย ในหอผู้ป่วยศัลยกรรมหญิงและชาย เลือกกลุ่ม
ตัวอย่างตามคุณสมบัติที่กำหนด เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย
แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป แบบสัมภาษณ์คุณภาพการนอนหลับ โดยใช้การวัดด้วยมาตรประเมินการ
นอนหลับโดยการเปรียบเทียบกับสายตา ซึ่งชนกพร จิตปัญญา แปลจากแบบวัดของ เวอร์เรน และ
สไนเดอร์-ฮาลเพิร์น โดยแปลย้อนกลับโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการแปลภาษาต่างประเทศ สถาบันด้าน
ภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัจจัยที่รบกวนการนอนหลับ ซึ่งผู้ศึกษา
ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาคัดแปลงมาจากแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัจจัยที่รบกวนการนอนหลับของ
นันทา เล็กสวัสดิ์, นฤมล วงศ์ฉิมโรจน์, และ นิตยา ว่องกลกิจศิลป์ (2540) หาค่าความตรงด้านเนื้อหา
ของเครื่องมือ โดยการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 0.97 และ
หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์

คุณภาพการนอนหลับ และแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัจจัยที่รบกวนการนอนหลับ เท่ากับ 0.83 และ 0.84 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่าง มีคุณภาพการนอนหลับโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 78.34 และมีคุณภาพการนอนหลับรายด้านคือ ด้านมิติความแปรปรวนการนอนหลับ มีค่าเฉลี่ยคะแนน เท่ากับ 37.23 ด้านมิติประสิทธิภาพของการนอนหลับมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 20.10 และด้านมิติการจับหลับในช่วงกลางวัน มีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 14.53

2. ปัจจัยที่รบกวนการนอนหลับของกลุ่มตัวอย่างจากปัจจัยภายในร่างกาย มากที่สุดคือ ความไม่สุขสบายต่างๆ โดยมีความไม่สุขสบายจากอาการปวดท้อง ทำนอนที่ไม่เหมาะสม อาการอึดแน่นท้อง การพลิกตัว รองลงมาคือความวิตกกังวล โดยมีความวิตกกังวลจากสภาพความเจ็บป่วยจากการรักษาพยาบาล ปัจจัยภายนอกที่มีผลรบกวนการนอนหลับของผู้ป่วย คือสภาพแวดล้อมในหอผู้ป่วยเกี่ยวกับลักษณะห้องที่อยู่ในหอผู้ป่วย ไม่มีความเป็นส่วนตัวเนื่องจากต้องนอนร่วมกับผู้ป่วยอื่นตามลำดับ

ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อวางแผนให้การพยาบาล ในการส่งเสริมคุณภาพการนอนหลับในผู้ป่วยมะเร็งระดับและทางเดินน้ำดี ซึ่งจะส่งผลให้มีการฟื้นฟูสภาพด้านร่างกายและจิตใจ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title Quality of Sleep and Factors Disturbing Sleep in
Hepatocellular and Cholangiocarcinoma Patients in
Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital

Author Miss Siriluck Siripanyawat

Degree Master of Nursing Science (Adult Nursing)

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Nunta	Leksawasdi	Chairperson
Associate Professor Marayart	Na Nakorn	Member

ABSTRACT

Hepatocellular and cholangiocarcinoma patients suffer from illness with the progression of the disease which affects their quality of sleep and the factors disturbing the sleep including endogenous and exogenous factors. The objectives of this study were to study the quality of sleep and factors of sleep disturbance of hepatocellular and cholangiocarcinoma patients in Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital. The sample included 70 patients from female and male surgical wards who met inclusion criteria. The instruments used were an interview form composed of the Demographic Data Recording Form, the Sleep Quality Interview Form which was translated from the Verran and Synder-Halpern Sleep Scale by Chanokporn Jitpanya and back translated by specialist from Translation unit, Language Institution, Chulalongkorn University, and the Sleep Disturbing Factors Interview Form which was modified from Nunta Leksawasdi, Narumol Wongmaneerode, and Nittaya Wongkolkijsin's Sleep Disturbing Factors Interview Form (1997) by investigator and advisory committee. The content validity index was validated by the experts and the obtained value was 0.97. The reliability of two assessment forms

was obtained by means of Cronbach's alpha coefficient with the values of 0.83 and 0.84, respectively. Data were analyzed using descriptive statistics.

The results revealed that:

1. Quality of sleep in hepatocellular and cholangiocarcinoma patients were moderate, mean score of quality of sleep was 78.34. In each dimension, mean score of sleep disturbance was 37.23, mean score of sleep effectiveness was 20.10, and mean score of nap supplementation was 14.53.

2. Factors disturbing sleep in hepatocellular and cholangiocarcinoma patients were endogenous factors. Discomfort was the most disturbing factor of sleep, namely discomfort from abdominal pain, lying position, abdominal distention and changing position followed by anxiety, namely anxiety about illness and treatment. Exogenous factors affecting disturbance of sleep were environment at ward, namely room environment and lack of privacy.

The results of this study could be used as a nursing care plan for promoting sleep in hepatocellular and cholangiocarcinoma patients and it could also improve both their physical and psychological states.